24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- In 2022 was de exportwaarde 0,2 x (68,9 / 1,034) = € 13,3 miljard.
  In 2023 was de exportwaarde 0,22 x 68,9 = € 15,2 miljard. 1
- De exportwaarde is toegenomen met 15,2 – 13,3 = € 1,9 miljard.
  Toetreding heeft dus een positief effect gehad op de exportwaarde. 1

25 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een uitleg dat de mededingingswet niet rivaliserend is. 1
- een uitleg dat de mededingingswet niet uitsluitbaar is. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Niet rivaliserend: als de wet één persoon / onderneming beschermt, beschermt hij ook andere personen / ondernemingen. 1
- Niet uitsluitbaar: de wet geldt voor iedereen. Het kan niet dat bepaalde personen / ondernemingen worden uitgesloten van handhaving. 1

Opgave 6 Klimaatbeleid

26 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Bij minder CO_2-uitstoot daalt de (monetaire waarde van de) schade aan het milieu.
- Door de belasting stijgen prijzen waardoor de vraag naar goederen daalt en de productie daalt.
- Als de (monetaire) verbetering van het milieu groter is dan de daling van de productie, stijgt het groen bbp.

indien drie elementen juist 2
indien twee elementen juist 1
indien minder dan twee elementen juist 0

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- 0 landen voeren klimaatbeleid. 1
- 195 landen / Alle landen voeren klimaatbeleid. 1

28 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het voeren van klimaatbeleid verhoogt de overheidsuitgaven en dit zal leiden tot een hogere staatsschuld. 1
- De rente / aflossing zal door toekomstige generaties betaald moeten worden (= uitgestelde belastingheffing). 1

Vraag	Antwoord	Scores

29 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:

- een uitleg dat er sprake is van tegengestelde belangen. 1
- een uitleg dat er sprake is van asymmetrische informatie. 1
- een oplossing dat de tegengestelde belangen en asymmetrische informatie vermindert. 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Er zijn tegengestelde belangen: de VN (principaal) wil dat er klimaatbeleid wordt gevoerd, terwijl landen (agenten) een prikkel hebben om goedkoper te (blijven) produceren (geen klimaatbeleid te voeren). 1
- Er is sprake van asymmetrische informatie: landen analyseren (en meten) hun eigen resultaten. Zij kunnen andere data aanleveren / minder hun best doen. De VN kan dit niet allemaal controleren op juistheid. 1
- De VN kan landen een contract laten ondertekenen waarbij zij akkoord gaan met boetes die hoog genoeg zijn om het voeren van klimaatbeleid rendabeler te maken dan het niet voeren van klimaatbeleid. 1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 22 juni.

6 Bronvermeldingen

Tabellen, grafieken en teksten

bron Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2026